

EUR Research Information Portal

Interlokaal 2018 nr.1

Publication status and date:

Published: 05/07/2018

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Kastelein, RH. (2018). Interlokaal 2018 nr.1. *Belastingblad. Tijdschrift voor Provinciale, Gemeentelijke en Waterschapsbelastingen*, 2018(303).

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

Interlokaal 2018, nr. 1

R.H. Kastelein, datum 05-07-2018

Datum

05-07-2018

Auteur

R.H. Kastelein^[1]

Vakgebied(en)

Belastingrecht algemeen (V)

In deze Interlokaal vindt u een verslag van de studiemiddag over rechtsbescherming, nieuws en een overzicht van de wetenschappelijke activiteiten.

Verslag Symposium Rechtsbescherming 29 mei 2018

Op 29 mei 2018 heeft het Erasmus Studiecentrum van Belastingen voor Lokale overheden (ESBL) in samenwerking met de Academie Lokale Belastingen een studiemiddag georganiseerd. De studiemiddag had als thema: 'Rechtsbescherming en lokale belastingen: tekort of overschot?'. Het evenement heeft plaatsgevonden in het Postillion Hotel te Bunnik. Rond 12:30 uur werden de gasten ontvangen met koffie en thee. Er waren ongeveer vijftig aanwezigen, veelal afgevaardigden van gemeenten. Na het kopje koffie en ontvangst van de ESBL-nieuwsbrief gingen de aanwezigen richting de zaal. Daar deed Arjen Schep, onder meer Academic Researcher/Research Manager bij het ESBL, om 13:00 uur het openingswoord. Schep leidde het symposium als dagvoorzitter in goede banen. Na een inhoudelijke inleiding op het thema van de dag kondigde hij drie sprekers aan, die elk in drie kwartier hun verhaal mochten doen.

Doelmatigheid versus rechtsbescherming: art. 64 AWR in de lokale belastingheffing

De eerste spreker van de middag is Edwin Borghols, vennoot en fiscaal-juridisch adviseur bij Van den Bosch & Partners. Borghols gaat in op de toepassingsmogelijkheden van art. 64 AWR binnen de lokale heffingen. Art. 64 AWR is een zogenoemde *doelmatigheidsbepaling*. Doelmatig, omdat het gericht is op efficiënte afwikkeling van een materiële belastingschuld. Op grond van art. 64 AWR mag je als heffingsambtenaar afwijken van de verordening. Overigens kan slechts onder bepaalde voorwaarden gebruik worden gemaakt van dit deze bepaling. Zo mag het toepassen hiervan niet leiden tot een lagere belastingschuld.

Als voorbeeld waarin art. 64 AWR wordt toegepast, noemt Borghols de volgende casus. Een park bestaat uit honderden stacaravans. De exploitant van dit park betaalt als verblijfbiëder toeristenbelasting. Daarnaast is door eigenaren van tweede woningen forensenbelasting verschuldigd. Op grond van art. 64 AWR wijkt de heffingsambtenaar af van de verordening en heft de forensenbelasting ook van de exploitant, in plaats van de aanslagen op te leggen aan degenen die in de stacaravans verblijven. De forensenbelasting wordt door de exploitant wel doorberekend aan de eigenaren van de stacaravans. Een van de eigenaren maakt bezwaar en gaat later in beroep tegen de wijze van innen. De vraag is, of hij wel in bezwaar en beroep kan komen, aangezien hij zelf geen aanslag forensenbelasting heeft ontvangen. Het hof oordeelt dat art. 26a lid 2 AWR – op grond waarvan de kring van belanghebbenden die in beroep kunnen gaan, wordt uitgebreid – niet van toepassing is.^[2] Hieruit volgt een (dreigende) leemte in de rechtsbescherming. In de rechtsbescherming wordt uiteindelijk voorzien zoals is geschied in eerdere jurisprudentie.^[3]

In cassatie bepaalt de Hoge Raad dat art. 64 AWR een toereikende wettelijke grondslag biedt om aanslagen in de forensenbelasting vast te stellen ten name van anderen dan de natuurlijke personen, bedoeld in art. 223 lid 1 Gemeentewet.^[4] Hieruit volgt dat art. 64 AWR van toepassing is bij lokale belastingen. Overigens moet in acht worden genomen dat art. 64 AWR geldt voor de *heffingskant*, en dat dit los moet worden gezien van de *invorderingskant* (art. 67a IW 1990).

Tegengestelde belangen in de Wet WOZ en rechtsbescherming

Spreker nummer twee van de studiemiddag is Jan Monsma, onder meer hoogleraar lokale belastingen en wetenschappelijk directeur van het ESBL. Monsma bespreekt eerst de ontwikkeling van de Wet WOZ door de jaren heen. Sinds de invoering van de Wet WOZ is veel gewijzigd. Zo is de OZB voor gebruikers van woningen in 2006 afgeschaft. Alle wijzigingen bij

elkaar hebben geleid tot een breder gebruik van de Wet WOZ. De WOZ-waarde wordt voor veel meer dan alleen belastingheffing gebruikt.

De Wet WOZ heeft een andere dynamiek gekregen en dat levert vragen op. Afgevraagd kan bijvoorbeeld worden in hoeverre het stelsel van rechtsbescherming van de Wet WOZ nog gesloten is of zou moeten zijn. Door de wetswijziging van 1 oktober 2015 kun je niet alleen bezwaar maken tegen een te hoge waarde, maar ook tegen een te lage waarde en kunnen meerdere belanghebbenden met tegengestelde belangen tegelijk procederen. De Hoge Raad heeft bepaald dat dit ook geldt voor lopende procedures van vóór 1 oktober 2015.^[5] Welke gevolgen heeft dit voor de verdeling van de bewijslast en uitspraken in goede justitie? Het leidt in de praktijk tot vreemde gevallen. Zo zijn er procesvertegenwoordigers die lopende een procedure switchen van standpunt of die het niet uitmaakt of de waarde omhoog of omlaag gaat – als het maar anders is.

Uit jurisprudentie volgt verder dat de Hoge Raad omtrent het maken van bezwaar een *knip* maakt tussen de Wet WOZ enerzijds en de OZB en andere (lokale) belastingen anderzijds. Vraag is of de rechtsbescherming binnen de Wet WOZ anders moet. Door bijvoorbeeld aan te sluiten bij het begrip *belanghebbende* in de Awb kan worden ingespeeld op de veranderende dynamiek in de Wet WOZ.

Tot slot gaat Monsma in op rechtsbescherming en misbruik. Een gemachtigde van belanghebbende kan worden geweigerd op grond van art. 2:2 lid 1 Awb, echter is niet-ontvankelijkverklaring van het bezwaar wegens misbruik van recht ook een mogelijkheid. Vraag is de heffingsambtenaar niet te snel inzet op misbruik van recht. In het licht van rechtsbescherming van belanghebbende zou het volgens Monsma beter te zijn te kiezen voor weigering van de gemachtigde in plaats van niet-ontvankelijkverklaring van het bezwaar.

Fiscale bevoegdheden van lokale overheden versus rechtsbescherming?

Na een korte pauze volgt Guido de Bont als derde en laatste spreker van het symposium. De Bont is onder meer hoogleraar Formeel Belastingrecht aan de Erasmus School of Law en oprichter van De Bont Advocaten. In zijn presentatie wordt een vergelijking gemaakt tussen het formele belastingrecht en het bestuursprocesrecht (AWR vs. Awb) die beide van belang zijn bij de heffing van lokale belastingen. Benadrukt wordt dat de AWR werkt met verplichtingen voor belastingplichtigen, en de Awb met bevoegdheden voor bestuursorganen. Dit geeft een ander perspectief. Voor belastingen van lagere overheden is de AWR – met verplichtingen – van overeenkomstige toepassing. Toch is in art. 128a Waterschapswet ook een bevoegdheid terug te vinden. Dat kan opmerkelijk worden genoemd. Ook opvallend is het aantal artikelen van de AWR dat wordt uitgesloten. Zie bijvoorbeeld art. 236 lid 1 Gemeentewet.

Niet alles is 100% duidelijk in het licht van rechtsbescherming binnen de heffingen van lokale overheden. De Bont constateert zelfs een stukje strafrecht in art. 33 lid 3 Wet WOZ. Krachtens dit artikellid kan een geldboete van de derde categorie worden opgelegd aan degene die niet voldoet aan de verplichtingen van art. 49 lid 2 en art. 50 lid 1 AWR. In de AWR wordt in de gevallen, bedoeld in art. 33 lid 3 Wet WOZ, een bestuurlijke boete opgelegd. Volgens De Bont zou dat voor de Wet WOZ een meer logische sanctie zijn, en is het strafrecht hier niet op zijn plaats.

Na de presentatie van De Bont vindt nog een korte discussie met de zaal plaats over de besproken onderwerpen. Daarna volgt rond 16:00 uur een afsluitende borrel. Al met al kan worden teruggekeken op een boeiende en leerzame middag, waarbij de aanwezigen op enthousiaste wijze een actieve bijdrage hebben geleverd.

Nieuws

Jan Monsma heeft aangegeven aan het einde van de vierjaarstermijn (31 december 2018) te stoppen als bijzonder hoogleraar Heffingen van lokale overheden en wetenschappelijk directeur van het ESBL. Hij zal vanaf die datum nog actief blijven als raadsheer-plaatsvervanger bij Hof Arnhem-Leeuwarden en Hof 's-Hertogenbosch en als rechter-plaatsvervanger bij de Rechtbank Rotterdam, als redacteur voor *Belastingblad* en *NDFR*, als annotator voor *BNB* en als voorzitter van de beroepscommissie licentiezaken amateurvoetbal bij de KNVB. De afgelopen drie jaren heeft hij het onderzoek van het ESBL geleid en daarbij mooie artikelen en commentaren gepubliceerd en presentaties gegeven, over onder meer de omvang en samenstelling van het belastinggebied van zowel gemeenten als waterschappen, over de (tekorten in de) rechtsbescherming binnen de lokale belastingen en over de mogelijkheid lokale belastingen te gebruiken als instrument voor verduurzaming. Hoewel het afscheid nog niet aanstaande is, danken wij hem vanaf deze plek alvast zeer voor zijn inzet en leiding. Arjen Schep neemt namens het ESBL deel aan een consortium waarin naast het ESBL ook de Bank Nederlandse Gemeenten, TNO en De Woonpas participeren. Er is door het consortium subsidie aangevraagd bij de provincie Noord-Holland om een pilot uit te voeren met objectgebonden financiering voor verduurzaming van woningen in een aantal gemeenten in Noord-Holland. Zie over dit onderwerp ook Arjens artikel 'Gebouwbonden financiering van energetische maatregelen voor woningen: naar een baatbelasting 2.0?', in *Belastingblad* 2018/96.

Wetenschappelijke activiteiten

Naast de nodige annotaties, die hier niet apart worden vermeld, zijn sinds de vorige Interlokaal (*Belastingblad* 2017/422) de volgende wetenschappelijke activiteiten verricht vanuit het ESBL:

Publicaties

- A.W. Schep, 'Leges voor handhavingskosten bij bouwen zonder vergunning', *Belastingblad* 2017/423.
- J.A. Monsma, A.P. Monsma en J. Boeke, 'Uitbreiding gemeentelijke belastingen: goed voor de doelmatigheid?' *Belastingblad* 2017/441.
- A.P. Monsma en M. Tydeman-Yousef, 'Belastingfaciliteiten voor de creatieve industrie', *Weekblad voor Fiscaal Recht* 2018/6.
- J.A. Monsma, 'Lokale belastingen en duurzaamheid', *Belastingblad* 2018/91.
- A.W. Schep, 'Gebouwgebonden financiering van energetische maatregelen voor woningen: naar een baatbelasting 2.0?', *Belastingblad* 2018/96.
- A.P. Monsma, 'Circulaire economie en afvalstoffenheffing', *Belastingblad* 2018/98.
- Arjen Schep & Tijmen Smit, 'Geef gemeenten regie bij duurzaam wonen', *SC Krant* (SdU) van 15 mei 2018, nr. 8, p. 6.
- Arjen Schep, 'Gratis parkeren voor Tesla-rijders', Column in de rubriek 'Uitvergroet', *V-N* 2018/23.0.
- J.A. Monsma, 'Bekostiging centrale zuiveringsstap voor de verwijdering van gewas-beschermingsmiddelen' in opdracht van het Hoogheemraadschap van Delfland, *ESBL* 2018.
- J.A. Monsma, onderzoek naar de rioolheffing in opdracht van de gemeente Krimpenerwaard, *ESBL* 2018.
- In het nieuws: 'Heffingen kunnen altijd groener', Samenvatting van het essay dat Arjen Schep schreef voor de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) door Binnenlands Bestuur, *Binnenlands Bestuur* 2018, week 14, p. 54-57.

Cursussen en presentaties

- J.A. Monsma, presentatie 'Actualiteiten Heffingen lokale overheden en Wet WOZ' tijdens de Belastingconferentie Hof Arnhem-Leeuwarden in Dalfsen op 2 oktober 2017.
- A.P. Monsma, 'Het belang van gegevens voor wetenschappelijk onderzoek', presentatie tijdens het LVLB jaarcongres in de Winkel van Sinkel te Utrecht op 26 oktober 2017.
- A.W. Schep, 'Incompany Actualiteitendag' aan medewerkers van Gemeentebelastingen en Basisinformatie Drechtsteden op 7 november 2017.
- A.W. Schep, Webinar 'WOZ-waardering van zakelijk vastgoed' (2017).
- A.P. Monsma, 'WOZ en lokale heffingen. Wettelijk kader en heffingen', college aan masterstudenten fiscaal recht van de Nijenrode Business Universiteit op 9 november 2017.
- J.A. Monsma, college lokale belastingen in de cursus Tax Control van Maatschappelijke Organisaties (not-for-profit) in Rotterdam op 23 november 2017.
- J.A. Monsma, studieochtend WOZ en tegengestelde belangen bij het Hof 's-Hertogenbosch op 23 januari 2018.
- A.W. Schep, 'Workshop on Tax Policy for Domestic Resource Mobilization and Seminar on Property Tax Reform' op 20-23 februari 2018 in Tokio, georganiseerd door de Asian Development Bank, the Study Group on Asian Tax Administration and Research (SGATAR) en de Organization for Economic Co-operation and Development (OECD).
- A.W. Schep en T. Smit, workshop 'Baatbelasting 2.0', tijdens de VNG-Belastingconferentie op 12 en 13 maart in Papendal.
- A.W. Schep en T. Smit, presentatie baatbelasting 2.0 als onderdeel van het ROB-essay 'Duurzaamheid en lokale belastingen', tijdens de Dag voor de Financiële Verhoudingen, georganiseerd door de Raad voor het Openbaar Bestuur in het Stadhuis te Gouda op 19 april 2018.
- A.W. Schep, Spreker tijdens het 'We Make The City event', OECD werkconferentie 'Governance of Land Use and Taxes' in Amsterdam op 21 juni 2018.

Media-optredens

- A.P. Monsma, deskundig commentaar bij het onderwerp 'Bespaar veel geld: maak bezwaar tegen WOZ-waarde' van AVROTROS Radar Radio op NPO Radio 1 op 10 maart 2018.
- A.P. Monsma, deskundig commentaar bij het onderwerp 'Lokale belastingen in verkiezingstijd' in het NOS Journaal van 20:00 uur op NPO1 op 16 maart 2018.

Colofon	jaargang 25, nummer 1, 2018
<i>InterLokaal</i>	
Uitgave van het Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL). Verschijnt tweemaal per jaar.	
<i>Redactie</i>	
mr. A.P. (Anneke) Monsma; prof. dr. J.A. (Jan) Monsma (eindredactie); mr. dr. A.W. (Arjen) Schep.	
<i>Redactie-adres</i>	<i>Contact:</i>
Erasmus Universiteit Rotterdam	Tel. 010-4081543
ESBL, Kamer L3.06 (Sanders)	Tel. 2: 010-4082355
Postbus 1738	E-mail: info@esbl.nl
3000 DR Rotterdam	Website: www.esbl.nl
<i>Aanbevolen citeerwijze</i>	
Interlokaal 2018, nr. 1, Belastingblad 2018/304	
Wolters Kluwer Nederland B.V.	

Voetnoten

[1]

Robert Kastelein is student-assistent bij het ESBL en is derdejaars student fiscaal recht aan de Erasmus School of Law.

[2]

Hof 's-Hertogenbosch 7 januari 2016, 14/00807, ECLI:NL:GHSHE:2016:10, *Belastingblad* 2016/147, m.nt. P. de Bruin.

[3]

Zoals in HR 14 juli 2000, 34578, ECLI:NL:HR:2000:AA6508, *Belastingblad* 2000, p. 934, m.nt. P. de Bruin. Hierin bepaalde de Hoge Raad dat naast degene aan wie de naheffingsaanslag parkeerbelasting is opgelegd, ook een ander die het voertuig feitelijk heeft geparkeerd in bezwaar kan gaan tegen de naheffingsaanslag.

[4]

HR 11 augustus 2017, 16/00496, ECLI:NL:HR:2017:1608, *Belastingblad* 2017/386, m.nt. J.A. Monsma.

[5]

HR 20 oktober 2017, 16/02441, ECLI:NL:HR:2017:2656, *Belastingblad* 2017/442, m.nt. R.A. Eskes.